

Nieuwolda, 13 juli 2022

Betreft: reactie op het Ontwerp Beleidsprogramma Klimaat van juni 2022

Geachte Dames en Heren,

Het Coalitieakkoord bevat de ambitie om 8 miljoen woningen en 0,5 miljoen overige gebouwen te verduurzamen. De uitwerking van de ambities voor de gebouwde omgeving staat in paragraaf 3.4 van het Ontwerp beleidsprogramma klimaat (hierna: Ontwerp): "Dat houdt voor de gebouwde omgeving in dat we indicatief sturen op een restemissie van 10 Mton CO₂ in 2030, terwijl de uitstoot nu nog rond de 22 Mton CO₂ ligt." Hiervoor is volgens het Ontwerp een substantiële versnelling nodig t.o.v. de periode 1990-2020 en ook t.o.v. de afspraken in het Klimaatakkoord.

Groen gas voor de gebouwde omgeving (hierna: GG4GO) zal, met name in het plattelandsgebied, een grote rol moeten spelen bij deze versnelling. Immers:

1. GG4GO is een duurzame en voor de samenleving kosteneffectieve manier om van het aardgas af te komen en Co₂ emissies te reduceren. Het bestaande gasleidingnet kan bijvoorbeeld worden gebruikt. Uit analyses van het PBL¹ en het EIB blijkt dat voor de meeste gebieden op het platteland groen gas de oplossing is met de minste maatschappelijke kosten en de hoogste maatschappelijke waarde. GG4GO moet dus worden ingezet in deze gebieden, waar geen alternatieven zijn.
2. Door geopolitieke ontwikkelingen staat de leveringszekerheid van gas onder druk. Volgens een recent artikel van Nederlandse Vereniging van Duurzame Energie is het goed mogelijk binnen een jaar 5 miljard kuub te besparen op fossiel gas door versnelling van de opwek van duurzame gassen en besparingsmaatregelen.²
3. GG4GO zorgt voor minder belasting van het elektriciteitsnet en draagt daarmee bij aan het vermijden van enorme kosten van verzwaring van het elektriciteitsnet.
4. GG4GO heeft een ruim potentieel aan grondstoffen.
5. Vergisting van dierlijke mest voor de productie van groen gas draagt bij aan de reductie van de emissie van stikstof en methaan bij boeren.
6. GG4GO voldoet aan de wens van veel lokale bewoners om lokaal geproduceerd groen gas af te nemen.
7. Recent is Minister Jetten door een motie in de 2^e Kamer gevraagd invulling te geven aan de "subdoelstelling aardgasreductie" bij verduurzaming van de gebouwde omgeving.³ Ook daar draagt GG4GO direct aan bij. Groen gas kan (een deel van) fossiel gas vervangen, waarbij gebruik wordt gemaakt van de bestaande gas-infrastructuur.

De Minister geeft in zijn recente brief aan de kamer over de bijmengverplichting groen gas⁴ aan: "Het kabinet kiest tot 2030 voor opschaling in primair de gebouwde omgeving" (pagina 2). Wij zien het genoemde belang van GG4GO voor de gebouwde omgeving (in plattelandsgebied) echter onvoldoende terug in het Ontwerp.

De genoemde bijmengverplichting voor groen gas, loopt op naar 1,6 BCM groen gas in 2030. Het is de bedoeling dat deze bijmenging in de gaslevering de vraag uit de markt naar groen gas op gang zal helpen. Als de vraag wordt gestimuleerd, betekent dit niet zonder meer dat de productie (tijdig) daar op wordt aangepast. Daarvoor zijn ook lokale initiatieven voor de opwek van groen gas zeer hard nodig.

Lokale business cases voor het opwekken van groen gas komen echter niet rond, zelfs al wordt een (potentiële) meerwaarde voor garanties van oorsprong meegenomen. Dat heeft veelal te maken met de weinig flexibele vormgeving van de SDE en met hoogte van de tarieven onder de SDE. Wij pleiten ervoor dat in wetgeving verankerd wordt dat bijvoorbeeld een biovergister van productie van groene elektriciteit zonder nadelen en soepel over kan stappen naar de productie van groen gas.

Een andere belangrijke voorgenomen maatregel uit het Ontwerp betreft de "domeinspecifieke hekjes" die vanaf 2023 in de SDE++ worden opgenomen. Door de laatstgenoemde maatregel wordt beoogd de onrendabele top van duurzame warmtebronnen te stimuleren. Uit de "Verzamelbrief SDE++" d.d. 1 juli 2022⁵ blijkt dat 75 mio EUR apart wordt gezet voor "moleculen". Welk deel hiervan beschikbaar zal zijn voor GG4GO blijft ongewis. Ook waterstof valt bijvoorbeeld in deze

---

¹ De Startanalyse van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) uit 2020 en een onderzoek van het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid (EIB) (in opdracht van het Ministerie van BZK)

² <https://www.nvde.nl/nvdeblogs/nederland-kan-binnen-jaar-bijna-vijf-miljard-kuub-aardgas-besparen/>

³ Motie 32814, nr 1013 d.d. 19 april 2022 (Bontenbal en Grinwis)

⁴ Brief Bijmengverplichting groen gas van Minister Jetten aan de Tweede Kamer, kenmerk DGKE-E/2261940

⁵ Verzamelbrief SDE++ d.d. 1 juli 2022 van Minister Jetten aan de Tweede Kamer, kenmerk DGKE-E/22273299

categorie. Wij zouden graag zien dat voor GG4GO, ook gezien de grote maatschappelijke waarde van GG4GO voor het plattelandsgebied, een apart "hekje" wordt geïntroduceerd, uiteraard met voldoende budget.

Samenvattend

GG4GO zorgt voor de ontwikkeling van aanbod van groen gas bij de invoering van de bijmengverplichting voor leveranciers zoals genoemd in het Ontwerp. Lokale business cases komen echter niet van de grond, met name door de weinig flexibele vormgeving van de SDE. Ook de introductie van "domeinspecifieke" hekjes in de SDE++ vanaf 2023 lijken niet te helpen.

Onze suggestie zou bijvoorbeeld zijn:

- Regel wettelijk dat producenten (biovergisters) binnen een bestaande SDE-beschikking soepel kunnen overstappen naar de productie van groen gas.
- Pas de domeinspecifieke hekjes en/of het budget en/of de tariefstelling uit de SDE++ aan zodat GG4GO in plattelandsgebied wordt gestimuleerd.

Wij zijn graag bereid tot een toelichting of onderbouwing.

Hoogachtend,

G. J. van 't Land, programmamanager Nieuwborgen.net

